

9 INFORMATĪVS PAZIŅOJUMS LATVIJA

Izdevums:
9. janvāris
2024

AKCENTĒJOT BŪTISKO

Uzmanības centrā grozījumi nodokļu normatīvajos aktos 2024

www.roedl.com/latvia

Rödl & Partner

INFORMATĪVS PAZIŅOJUMS LATVIJA

Izdevums:
9. janvāris
2024

AKCENTĒJOT BŪTISKO

Šajā ziņu izdevumā:

Uzmanības centrā: grozījumi nodokļu normatīvajos aktos 2024

- Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā (PVN likums)	3
- Grozījumi PVN likumā attiecībā uz maksājumu pakalpojumu sniedzējiem	4
- Grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā (UIN likums)	5
- Grozījumi Mikrouzņēmuma nodokļa likumā (MUN likums)	6
- Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā (DRN likums)	6
- Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli"	7
- Grozījumi likumā "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli"	7
- Grozījumi likumā "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās"	7
- Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (IIN likums)	7

Uzmanības centrā: grozījumi nodokļu normatīvajos aktos 2024

2023. gada 9. decembrī tika pieņemts likums "Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam". 2024. gada valsts budžeta pakete ietver arī vairākus likumprojektus, kas ir saistīti ar grozījumiem nodokļu likumos. Turpmāk aplūkosim detalizētāk grozījumus nodokļu normatīvajos aktos, kas tika pieņemti 2024. gada budžeta paketes ietvaros. Papildus minētajam tiks aplūkoti arī grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likuma attiecībā uz maksājumu pakalpojumu sniedzēju pienākumiem, kuri tika pieņemti ārpus budžeta paketes.

Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā (PVN likums)

Priekšnodokļa korekcija zaudētiem parādiem

Grozīta kārtība, kādā ir veicamas priekšnodokļa korekcijas zaudētiem parādiem.

Ar 2024. gada 1. janvāri svarīgākās izmaiņas ir šādas.

- Robežsumma, kas nosaka, kādā kārtībā var koriģēt priekšnodokli zaudētiem parādiem, tiks palielināta no EUR 430 līdz EUR 1 000. Grozījumi par zaudēta parāda vērtību attiecināmi uz nodokļa rēķiniem, kas izrakstīti, sākot ar 2024. gada 1. janvāri.
- termiņš, pirms kura jāpārtrauc piegādes parādniekam, lai būtu tiesības veikt priekšnodokļa korekciju zaudētam parādam, tiks saīsināts no 6 mēnešiem līdz 3 mēnešiem (šī prasība neattiecas uz gadījumiem, kad parādniekam ir pasludināts maksātnespējas vai bankrota process);
- ja parādniekam ir pasludināts maksātnespējas vai bankrota process, vairs nav prasības atzīt prasījumu kreditoru prasījumu reģistrā;
- ja ir izpildīti visi PVN likumā noteiktie kritēriji, priekšnodokļa korekciju var veikt kārtējā taksācijas perioda PVN deklarācijā;
- ja piegādātājs ir izslēgts no PVN maksātāju reģistra, tam joprojām ir tiesības veikt priekšnodokļa korekciju zaudētajam parādam ar nosacījumu, ka tiek izpildīti visi PVN likumā noteiktie kritēriji. Šajā gadījumā priekšnodokļa korekciju uzrāda PVN deklarācijā par pēdējo taksācijas periodu;
- gadījumos, kad tika veikta priekšnodokļa korekcija zaudētajam parādam, bet turpmāk piegādātājs atjauno sadarbību ar klientu, kurš ir fiziska persona, tad piegādātājam ir

uzlikts pienākums iemaksāt valsts budžetā izkoriģēto PVN summu tajā taksācijas periodā, kurā ir atsākta sadarbība.

Grozījumi regulējumā attiecībā uz priekšnodokļa atskaitīšanu no reprezentatīvo automobiļu uzturēšanas un degvielas iegādes izmaksām

Vieglais automobilis, kura vērtība bez PVN pārsniedz 75 000 EUR, ir kvalificējams kā reprezentatīvs automobilis.

No 2024. gada 1. janvāra reprezentatīva automobiļa uzturēšanas un degvielas iegādes izmaksas UIN piemērošanas vajadzībām būs uzskatāmas par parastiem saimnieciskās darbības izdevumiem, ja tie rodas pēc 60 mēnešu perioda, skaitot no dienas, kad automobilis ir bijis reģistrēts uzņēmuma īpašumā vai valdījumā. Pēc minētā perioda notecējuma uzņēmums varēs atskaitīt arī priekšnodokli. Tomēr vispārējais priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojums, kas noteikts vieglajiem automobiļiem, paliks spēkā. Tādējādi, arī pēc 60 mēnešu perioda būs iespējams atskaitīt tikai 50% no priekšnodokļa par uzturēšanas un degvielas iegādes izmaksām, ja vien attiecīgais automobilis neietilpst šaurā PVN likumā paredzēto izņēmumu lokā.

Paaugstināts sliekšnis Latvijas uzņēmumu obligātajai reģistrācijai PVN maksātāju reģistrā

No 2024. gada 1. janvāra personai, kas veic saimniecisko darbību un kuras juridiskā adrese vai dzīvesvieta ir Latvijā, būs tiesības neregistrēties par PVN maksātāju, ja tās ar PVN apliekamo darījumu apgrozījums iepriekšējos 12 mēnešos nepārsniedz 50 000 EUR.

Atbrīvojuma no PVN ieviešana noteiktām darbībām sabiedrības interesēs sporta jomā

PVN atbrīvojumi būs piemērojami biedrībām un nodibinājumiem, kas darbojas sporta jomā, ievērojot šādus kritērijus:

- biedrības un nodibinājumi ir reģistrēti biedrību un nodibinājumu reģistrā,
- biedrība vai nodibinājums negūst papildu peļņu no attiecīgās darbības,
- ja papildu peļņa tiek gūta, biedrība vai nodibinājums to izmanto saviem mērķiem sporta jomā.

Minētie atbrīvojumi no PVN ir šādi:

- I. Atbrīvojums no PVN maksai, ko biedrības un nodibinājumi iekasē par dalību sporta sacensībās gan bērniem, gan pieaugušajiem, ar nosacījumu, ka sporta sacensības tiek organizētas un veiktas saskaņā ar tiesību aktiem sporta jomā.
- II. PVN atbrīvojums no maksas par sporta nodarbībām bērniem un pieaugušajiem, ko sniedz biedrības un nodibinājumi, ar nosacījumu, ka sporta nodarbības tiek nodrošinātas tādas sporta programmas ietvaros, kas licencēta saskaņā ar tiesību aktiem izglītības jomā.
- III. Atbrīvojums no PVN par bērnu uzturēšanos bērnu nometnēs ar nosacījumu, ka nometne tiek organizēta saskaņā ar tiesību aktiem izglītības jomā.

Samazinātās PVN likmes piemērošana svaigu augļu, ogu un dārzeņu piegādēm

Svaigu augļu, ogu un dārzeņu piegādēm, kuri minēti PVN likuma pielikumā, no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim piemēros samazināto PVN likmi 12% apmērā.

Izmaiņas PVN atmaksas noteikumos citu valstu nodokļa maksātājiem

Citu ES dalībvalsts personām būs tiesības uz PVN atmaksu par Latvijā saņemtajiem pakalpojumiem saistībā ar Latvijā esošā nekustamā īpašuma būvniecību, rekonstrukciju, renovāciju, restaurāciju vai remontu ar nosacījumu, ka šie pakalpojumi ir saņemti, lai veiktu (1) turpmāku darījumu, kurā par PVN nomaksu Latvijā ir atbildīgs klients, kas ir Latvijas reģistrēts PVN, vai (2) darījumus, ko veic saskaņā ar OSS vai IOSS režīmu.

Grozījumi PVN likumā attiecībā uz maksājumu pakalpojumu sniedzējiem

Grozījumu ieviešanas iemesli

Tiek pārņemtas Padomes Direktīvas (ES) 2020/284 (2020. gada 18. februāris) "Ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz konkrētu prasību ieviešanu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem (turpmāk – Direktīva 2020/284) normas.

Jaunās PVN likuma normas uzliek maksājumu pakalpojumu sniedzējiem pienākumu veikt uzskaiti, glabāt un sniegt informāciju Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem. Šo normu ieviešanas mērķis ir novērst izvairīšanos no PVN nomaksas pārrobežu darījumos elektroniskās komercijas (turpmāk – e-komercija) jomā. E-komercijas ietvaros strauji attīstās preču un pakalpojumu pārdošana galapatērētājiem, izmantojot pārrobežu tiešsaistes tirdzniecību. Proti, galapatērētājs atrodas vienā ES dalībvalstī, savukārt preču vai pakalpojumu piegādātājs veic uzņēmējdarbību citā ES dalībvalstī vai trešajā valstī. Ievērojot PVN uzlikšanas pamatprincipus, šajā gadījumā PVN par pārdotajām precēm un noteiktos gadījumos arī par sniegtajiem pakalpojumiem ir maksājams galapatērētāja dalībvalstī. Līdz ar to preču vai pakalpojumu piegādātājam būtu jāreģistrējas PVN vajadzībām visās ES dalībvalstīs, kurās tam ir klienti, vai arī, ja tek izpildīti visi nepieciešamie kritēriji, jāreģistrējas vienā no speciālajiem režīmiem, kas ir paredzēti ES PVN likumdošana, t.i., OSS vai IOSS režīmā.

Ņemot vērā minēto, ES Padome 2020. gada 18. februārī pieņēma Direktīvu 2020/284, kas nosaka pienākumu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem veikt pietiekami detalizētu maksājumu saņēmēju un maksājumu uzskaiti un, izpildoties noteiktajiem kritērijiem, nosūtīt attiecīgo informāciju nodokļu administrācijām, lai dalībvalstu nodokļu administrācijas varētu veikt kontroles pasākumus un apkarot ar PVN saistītu krāpšanu. Dalībvalstu nodokļu administrācijas minēto informāciju nosūtīs uz centralizēto elektronisko maksājumu informācijas sistēmu (angļu valodā – *Central Electronic System of Payment information*, turpmāk – CESOP), kuru pārvalda un tehniski uztur Eiropas Komisija.

Grozījumu būtība

Turpmāk PVN likuma darbības jomas tvērumā ietilps arī pienākumu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem noteikšana.

Jaunas prasības attiecas tikai uz tādiem maksājumiem, kad maksātājs atrodas vienā dalībvalstī un maksājuma saņēmējs atrodas citā dalībvalstī, trešajā valstī vai teritorijā.

Svarīgākie no maksājumu pakalpojumu sniedzēju pienākumiem ir šādi:

- veikt maksājumu saņēmēju un pārrobežu maksājumu detalizētu uzskaiti kalendārā ceturkšņa griezumā;
- sniegt VID informāciju par maksājumu saņēmējiem un pārrobežu maksājumiem;
- glabāt minētos uzskaites datus elektroniskā formātā trīs kalendāros gadus, sākot no maksājuma izdarīšanas dienas kalendārā gada beigām.

Regulējums nosaka 25 pārrobežu maksājumu minimālo sliekšni viena maksājumu saņēmēja saņemto maksājumu skaitam kalendārā ceturkšņa laikā. Ir uzskatīts, ka, ja maksājumu saņēmējs saņem vairāk nekā 25 pārrobežu maksājumus kalendārā ceturkšņa laikā, tad tas var norādīt uz to, ka maksājumu saņēmējs veic saimniecisko darbību. Tādējādi šī sliekšņa ieviešana pēc likumdevēja domām ļauj izslēgt nekomerciāla rakstura maksājumus no jaunā regulējuma tvēruma.

Tiek noteikts, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējam un VID ir tiesības apstrādāt fizisko personu identifikācijas datus un pārrobežu maksājumu datus.

Ministru kabinets izstrādās noteikumus maksājumu pakalpojumu sniedzējiem attiecībā uz sniedzamās informācijas uzskaiti, saturu un tās iesniegšanas kārtību.

Grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā (UIN likums)

UIN piemaksa kredītiestādēm un patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniedzējiem

Sākot ar 2024. gadu, tiks ieviesta UIN piemaksa kredītiestādēm un patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniedzējiem. UIN piemaksa veikšanas pienākums būs attiecināms uz tādām kredītiestādēm un patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniedzējiem, kuri ir Latvijas UIN maksātāji: uz kapitālsabiedrībām un ārvalstu filiālēm jeb pastāvīgajām pārstāvniecībām Latvijā.

Grozījumi paredz, ka kredītiestādes un patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniedzēji veiks ikgadējus UIN maksājumus valsts budžetā, neatkarīgi no tā, vai tie sadala iegūto peļņu dividendēs. UIN piemaksa tiks noteikta 20% apmērā no pirmstaksācijas gadā gūtās peļņas pēc nodokļiem.

Aprēķinot UIN piemaksu, Latvijas uzņēmuma ārvalsts pastāvīgās pārstāvniecības finanšu datus neņem vērā, ja tie veic atsevišķu uzskaiti un maksā UIN ārvalstī.

Aprēķinot UIN piemaksu, pirmstaksācijas gada peļņu samazina par saņemtajām dividendēm (caurplūstošās dividendes) un ienākumu, kas gūts no tādu akciju/ kapitāldaļu atsavināšanas, kuras īpašumā turētas vismaz 36 mēnešus. Proti, UIN piemaksu samazina par tādiem ienākumu veidiem, par kuriem uzņēmumam turpmāk būs tiesības samazināt ar UIN apliekamajā bāzē iekļauto dividendu apjomu.

Lai novērstu nodokļa dubultās uzlikšanas risku, UIN piemaksu samazina par UIN summu, kas ir samaksāta jau taksācijas gadā, bet pirms UIN piemaksas aprēķina iesniegšanas VID par dividendēs sadalīto iepriekšējo gadu peļņu (izņemot ārkārtas dividendes).

Par samaksāto UIN piemaksas summu nākotnē neierobežotā laikā varēs samazināt turpmāk aprēķināto UIN par peļņas sadali dividendēs.

UIN piemaksas aprēķins ir iesniedzams VID četru mēnešu laikā pēc pirmstaksācijas gada uzņēmuma gada pārskata iesniegšanas termiņa. UIN piemaksa jāiemaksā valsts budžetā līdz nākamā mēneša divdesmit trešajam datumam, kas seko mēnesim, kurā iesniegts UIN piemaksas aprēķins.

Grozījumi attiecībā uz reprezentatīvu automobiļu ekspluatācijas un degvielas iegādes izdevumiem un jauna pretizvairīšanās norma

Veicot grozījumus UIN likumā, paredzēts, ka pēc tam, kad ir pagājuši 60 mēneši no dienas, kad reprezentatīvais automobilis ir ticis reģistrēts uzņēmuma īpašumā vai turējumā, tā ekspluatācijas un degvielas iegādes izmaksas ir uzskatāmas par saimnieciskās darbības izdevumiem un vairs nav UIN objekts. Iepriekš minētais neattiecas uz izdevumiem reprezentatīvā automobiļa iegādei vai nomai; šie izdevumi tāpat kā iepriekš paliek UIN objekts un UIN ir maksājams tajā taksācijas periodā, kurā automobilis ir iegādāts vai veikti nomas maksājumi.

Grozījumi ir attiecināmi arī uz tiem reprezentatīvajiem automobiļiem, kas iegādāti līdz 2023. gada 31. decembrim.

UIN likums papildināts ar jaunu normu, kas nosaka, ka gadījumā, ja automobilis atbilstoši tā patiesajai vērtībai būtu kvalificējams kā reprezentatīvais automobilis, bet nolūkā izvairīties no UIN maksāšanas nomas līgumā norādītā automobiļa vērtība neatbilst tā patiesajai vērtībai, tad UIN piemērošanai šāds automobilis ir uzskatāms par reprezentatīvo un ar to saistītie izdevumi ir UIN objekts.

Grozījumi Mikrouzņēmuma nodokļa likumā (MUN likums)

Mikrouzņēmuma nodokļa likme

Grozījumi MUN likumā tiek veikti nolūkā vienkāršot MUN piemērošanu un administrēšanu, kā arī veicināt vienkāršotā nodokļa samaksas risinājuma – saimnieciskās darbības ieņēmumu (SDI) konta piemērošanu. Turpmāk tiek noteikta viena MUN likme – 25% apmērā.

Grozījumi regulējumā par atbildību par nodokļu pārkāpumiem

MUN likumā precizēts, ka par MUN maksātāja nodokļu kontrolē konstatēto MUN pārkāpumu nodokļu administrācija MUN maksātājam papildus aprēķina un par labu budžetam piedzen samazināto nodokli un nokavējuma naudu par periodu no konkrētā nodokļa maksāšanas termiņa līdz nodokļu kontroles uzsākšanas dienai. Pašreizējā MUN likuma redakcijā lietotais termins “atbilstības pārbaudē” tiks aizstāts ar terminu “nodokļu kontrole”, kurā šobrīd ir integrēti vairāki līdz šim eksistējošie pārbaudes veidi, tajā skaitā arī datu atbilstības pārbaude. Tāpat tiks precizēts nokavējuma naudas aprēķināšanas periods, nosakot, ka nokavējuma nauda tiks aprēķināta par periodu no konkrētā nodokļa maksāšanas termiņa līdz nodokļu kontroles uzsākšanas dienai, nevis līdz lēmumam par datu atbilstības pārbaudes rezultātiem, kā tas ir noteikts pašreizējā MUN likuma redakcijā.

MUN maksātāju tiesības piemērot neapliekamo minimumu un atvieglojumus par apgādībā esošām personām (grozījumi IIN likumā)

IIN likuma grozījumos ir noteiktas tiesības MUN maksātājiem, kas vienlaikus gūst ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamus ienākumus, piemērot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu un atvieglojumus par apgādībā esošām personām.

Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā (DRN likums)

Jauni DRN objekti

Grozījumi nosaka jaunus DRN objektus:

- ogļūdeņražu ieguve;
- tekstilizstrādājumi;
- plastmasu saturoši izstrādājumi un plastmasu saturoši zvejas rīki, kam nepiemēro ražotāja paplašinātās atbildības sistēmu;
- riepas, ar ko ir aprīkoti transportlīdzekļi (kurus pirmo reizi pastāvīgi reģistrē Latvijā un uz kuriem neattiecas Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likuma 3. panta pirmā daļa);
- plastmasas iepakojums un kompozīta iepakojuma sastāvā esošās plastmasas daudzums, kas pārskata periodā nav pārstrādāts vai reģenerēts.

Grozījumi attiecībā uz DRN likmēm

Ar grozījumiem tiks paaugstinātas DRN likmes:

- iepakojumam no plastmasas un kompozīta iepakojumam (paaugstinātas likmes iepakojumam no putu polistirola un putuplasta izejmateriāliem; likme kompozīta kartona iepakojumam noteikta kā plastmasas iepakojumam);
- transportlīdzekļiem;
- sadzīves un bīstamo atkritumu apglabāšanai;
- dabas resursu ieguvei.

Citi grozījumi DRN likumā

- tiks ieviests regulējums ražotāja paplašinātās atbildības sistēmas izveidei un piemērošanai tekstilizstrādājumiem;
- tiks precizēta DRN piemērošanas kārtība šādiem objektiem:
 - daļiņu PM10 emisijām gaisā, nosakot DRN piemērošanu;
 - kopējām putekļu emisijām (PM);
 - baterijām un akumulatoriem, ņemot vērā jaunus veidus un formulējumus;

- tiks precizēts atbrīvojuma no DRN samaksas spēkā stāšanās laiks pēc līguma noslēgšanas ar depozīta sistēmas operatoru par dalību depozīta sistēmā;
- tiks precizētas prasības ārvalstu personai dalībai ražotāja paplašinātās atbildības sistēmā;
- tiks precizēta DRN piemērošana attiecībā uz uzkrājumu DRN segšanai un tā aprēķinu par atkritumu apglabāšanu pēc ieviešanas bioreaktorā;
- tiks pārskatīts pašreiz spēkā esošais DRN sadalījums starp valsts un pašvaldības pamatbudžetiem par dabas resursu ieguvī vai izmantošanu vai vides piesārņošanu, tai skaitā par atkritumu apglabāšanu, kā arī tiks paredzēta pašvaldības atbildība noteikto mērķu atkritumu apsaimniekošanas neizpildes gadījumā;
- tiks papildināti un precizēti mērķi, kādiem pašvaldības var izmantot pamatbudžeta līdzekļus, kas iegūti no DRN maksājumiem;
- tiks papildināti pārejas noteikumi, nosakot atsevišķo normatīvo regulējumu spēkā stāšanās termiņus.

Grozījumi likumā “Par akcīzes nodokli”

Ir paredzēts, ka, sākot ar 2024. gada 1. martu, pakāpeniski trīs gadu periodā tiks paaugstinātas akcīzes nodokļa likmes sekojošiem produktiem:

- cigaretēm, katru gadu vidēji par 5,6%;
- cigāriem un cigarillām, katru gadu vidēji par 23,8%;
- smēķējamai tabakai un tabakas lapām, katru gadu par 10%;
- karsējamai tabakai, katru gadu par 5%;
- elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrums un tā sagatavošanas sastāvdaļām, katru gadu vidēji par 21%;
- tabakas aizstājējproduktiem, katru gadu vidēji par 10%;
- alkoholiskajiem dzērieniem, katru gadu vidēji par 5%-10% atkarībā no dzērienu grupas.

Tiks noteiktas akcīzes nodokļa likmes naftas produktiem, kurus izmanto speciālajās ekonomiskajās zonās (SEZ) un brīvostās.

2025. gadā un 2026. gadā akcīzes nodokļa likmes paaugstināšana notiks ar 1. janvāri.

Grozījumi likumā “Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli”

Ar 2024. gada 1. janvāri tiks palielinātas nodokļa likmes azartspēļu automātiem, ruletei un kāršu un kauliņu spēlei, azartspēlēm, kuras organizē, izmantojot telekomunikācijas, neatkarīgi no spēles veida.

Grozījumi likumā “Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās”

Ir paredzēti grozījumi regulējumā par akcīzes nodokļa likmes piemērošanu naftas produktiem izmantošanai brīvās zonas teritorijās un brīvostu teritorijās, lai novērstu nevienlīdzīgus konkurences apstākļus starp brīvostās strādājošiem uzņēmumiem, t.i., komersantiem, kuriem ir brīvās zonas statuss, un komersantiem, kuriem nav brīvās zonas statuss. Minētie grozījumi stājas spēkā ar 2024. gada 1. martu.

Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” (IIN likums)

Attaisnotie izdevumi saistībā ar iemaksām Pan-Eiropas privāto pensiju produktu (PEPP) plānos

Atbilstoši veiktajiem grozījumiem IIN likuma 6.1 pantā, tiek paredzēts, ka nosacījumi, kas IIN likumā noteikti attiecībā uz iemaksām EEZ valstī vai ESAO dalībvalstī reģistrētajos privātajos pensiju fondos, visu veidu ienākumu izmaksām no minētajiem fondiem, kā arī pienākumiem un tiesībām, kas rodas maksātājam saistībā ar veikto iemaksu iekļaušanu attaisnotajos izdevumos vai gūtajiem ienākumiem no minētajiem fondiem, ir attiecināmi arī uz atbilstoša veida iemaksām PEPP plānos un izmaksām no tiem.

No aplikšanas ar IIN atbrīvota kompensācija par attālināta darba veikšanu

Ar 2024. gada 1. janvāri IIN likumā kā pastāvīga ietverta norma (IIN likuma 8. panta 19.¹daļa), kas atbrīvo no aplikšanas ar nodokli kompensācijas par attālināta darba veikšanu darbiniekam EUR 40 apmērā, saglabājot obligātos nosacījumus tās piemērošanai.

No aplikšanas ar nodokli atbrīvota darba devēja samaksa par darbinieka studijām

Atbilstoši veiktajiem grozījumiem IIN likumā, lai neradītu darba devējam pārāk smagu finanšu slogu, apliekot darba devēja segto darbinieka mācību maksu par augstākās izglītības iegūšanu ar algas nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, IIN likuma 8. panta 2.¹⁴ daļā noteikts, ka darba devēja apmaksātā mācību maksa par darbinieka studijām valsts akreditētās Latvijas izglītības iestādēs, Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu mācību iestādēs nav uzskatāma par algota darba ienākumu, ja augstākās izglītības iegūšana saistīta ar prasmju iegūšanu, kas nepieciešama darba devējam.

Darba devējam saglabājas pienākums aizpildīt un iesniegt VID paziņojumu par fiziskajām personām izmaksātajām summām (darbinieka gūto ienākumu) saistībā ar veikto mācību apmaksu.

Paaugstināts apdrošināšanas prēmijas apmērs, kas netiek aplikts ar algas nodokli

Ar 2024. gada 1. janvāri tiek palielināts apdrošināšanas prēmijas apmērs, kas netiek aplikts ar algas nodokli no EUR 426,86 uz EUR 750, ja šie prēmiju maksājumi ir saskaņā ar dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas līgumu.

Paaugstināts nodokļu atbrīvojuma sliekšnis palīdzībai no arodbiedrības, reliģiskās organizācijas un sabiedriskā labuma organizācijas līdzekļiem

Ņemot vērā dažādu preču un pakalpojumu cenu būtisku pieaugumu, ir pārskatīts atbrīvojumu apmēra sliekšnis IIN likuma 9. panta pirmās daļas 20., 25. un 27.punktā minētajiem ienākuma veidiem (palīdzībai, kas sniegta no arodbiedrības naudas līdzekļiem, palīdzībai no reliģiskās organizācijas vai tās iestādes naudas līdzekļiem, no sabiedriskā labuma organizācijas līdzekļiem, un visiem iepriekš minētajiem ienākumu veidiem tas noteikts vienādā apmērā, paaugstinot to līdz EUR 3000 gadā.

MUN maksātāju tiesības piemērot neapliekamo minimumu un atvieglojumus par apgādībā esošām personām

IIN likuma grozījumos ir paredzēts noteikt tiesības MUN maksātājiem, kas vienlaikus gūst ar IIN apliekamus ienākumus, piemērot ar IIN neapliekamo minimumu un atvieglojumus par apgādībā esošām personām.

Pagarināts periods, kurā atbrīvots no nodokļa bezdarbnieku ienākums aktīvo nodarbinātības pasākumu ietvaros

Lai nodrošinātu arī turpmāku atbrīvošanu no aplikšanas ar nodokli ienākumus, kurus bezdarbnieki gūst aktīvo nodarbinātības pasākumu ietvaros, tiks noteikts, ka minētais regulējums (IIN likuma pārejas noteikumu 52. punkts) ir piemērojams arī 2024., 2025. un 2026. gadā.

Pagarināts periods, kurā autoratlīdzības saņēmējiem ir iespēja neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicējiem

IIN likuma pārejas noteikumos paredzētais laika periods, kura ietvaros autoratlīdzības saņēmējiem ir iespēja neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicējiem, bet nodokļus par viņiem nomaksā ienākuma izmaksātājs, tiek pagarināts līdz 2024. gada 31. decembrim. Tāpat, ņemot vērā paredzētos grozījumus MUN likumā, plānots līdzīgi ieņēmumiem noteikt tikai vienu nodokļa likmi - 25%. Šajā laikā autoratlīdzību saņēmēji varētu pārliecināties, ka ērtāks ir kļuvis vienkāršotā nodokļa samaksas risinājuma - saimnieciskās darbības ieņēmumu konta lietojums, ņemot vērā, ka ar 2024. gadu tiek ieviesta arī vienota MUN likme 25% apmērā.

Kontakti

Marina Mihailova
Vecākā nodokļu konsultante

T +371 6733 8125
marina.mihailova@roedl.com

Gatis Rudzītis
Vecākais nodokļu konsultants
Jurists

T +371 6733 8125
gatis.rudzitis@roedl.com

Informācija par autoru

Izdevējs:
Rödl & Partner Rīga
Kronvalda bulv. 3-1
LV-1010 Rīga
Latvija
T +371 6733 8125
E riga@roedl.com

Par saturu atbildīgās personas:
Marina Mihailova
marina.mihailova@roedl.com

Gatis Rudzītis
gatis.rudzitis@roedl.com

Par maketēšanu atbildīgā persona:
Agate Silova
agate.silova@roedl.com

Šis informatīvais materiāls sniedz juridiski nesaistošu informāciju ar nolūku sniegt vispārīgu ieskatu. Materiālu nav paredzēts izmantot, sniedzot individuālas konsultācijas juridiskajā, nodokļu vai biznesa vadības sfērā, kā arī tas nav uzskatāms par konkrētam adresātam sniegtu individuālu padomu. Sastādot šo materiālu un tajā ietvertu informāciju, Rödl & Partner rīkojās saskaņā ar attiecīgajā brīdī pieejamajiem aktuālās informācijas avotiem, kā arī ievērojot pienācīgu rūpību; neņemot vērā iepriekš minēto, Rödl & Partner nenes atbildību par sniegtās informācijas patiesumu, pilnīgumu un satura aktualitāti. Šajā materiālā ietvertā informācija netiek attiecināta uz individuāliem gadījumiem, kas var rasties konkrētai fiziskai vai juridiskai personai, tāpēc, pirms tiek pieņemti jebkādi lēmumi, balstoties uz šajā materiālā norādīto informāciju, iesakām vērsties pie attiecīga kompetenta profesionāla konsultācijas vai atzinuma saņemšanai. Rödl & Partner neuzņemas atbildību par lēmumiem, ko šī materiāla lasītājs pieņēmis, pamatojoties uz šajā ziņojumā izklāstīto informāciju.

Viss šī informatīvā materiāla saturs un tehniskā informācija internetā ir Rödl & Partner intelektuālais īpašums, un to aizsargā autortiesības. Lasītāji var ielādēt, izdrukāt vai kopēt šī ziņojuma saturu tikai savām vajadzībām. Jebkurai ziņojuma satura vai tā daļu izmaiņām, kopēšanai, izplatīšanai vai publiskai reproducēšanai tiešsaistē vai bezsaistē nepieciešama iepriekšēja Rödl & Partner piekrišana.

Lai atteiktos no turpmākām vēstulēm, lūdzu rakstiet uz mūsu [e-pastu](mailto:roedl.com).